

ΟΠΕΚ – Φόρουμ Πολιτών
ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΠΕΚ – 27 Σεπτεμβρίου 2021

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πράσινη Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Πράσινη Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η κλιματική αλλαγή αλλάζει τις προτεραιότητες της ΕΕ και διαπερνά οριζόντια το σύνολο των αναπτυξιακών πολιτικών της. Για την Κύπρο, όπως και για άλλα ΚΜ της ΕΕ που δεν εξοικειώθηκαν στην θεμελιώδη ανάγκη για αειφορία, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία σηματοδοτεί μια ριζική αλλαγή στο μοντέλο ανάπτυξης της.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προβλέπει νέους, πιο φιλόδοξους στόχους από το παρελθόν που τόσο έχουν αγνοηθεί.

- Απεξάρτηση από τον άνθρακα και κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050
- Μείωση κατά 55% των εκπομπών ρύπων του θερμοκηπίου μέχρι το 2030, σε σύγκριση με το 1990
- Πλήρης ενεργειακή απόδοση των νέων κτιρίων, μείωση απωλειών σε υφιστάμενα κτίρια.

Υπάρχει περιθώριο υπεκφυγής όπως συνέβη στο παρελθόν; Η απάντηση της ΕΕ είναι πλέον πολύ συγκεκριμένη: το 1/3 των επενδύσεων ύψους 1,8 τρισεκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας NextGenerationEU, καθώς και ο επταετής προϋπολογισμός της ΕΕ (2021-2027) θα χρηματοδοτήσουν την «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία». Συνιστούν όρους για την έγκριση των έργων υποδομής και προγραμμάτων που σήμερα αποτελούν την μόνη χρηματοδοτική πηγή που διαθέτει η Κύπρος για να στηρίξει την ανάπτυξη στην μετά-covid εποχή. Η δεκαετία που διανύουμε είναι λοιπόν η πλέον καθοριστική!

Ποια είναι η κατάσταση σήμερα;

Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) της Κύπρου 2021-2030 παρουσιάζονται διάφορες πολιτικές και μέτρα τα οποία στοχεύουν σε 40% μείωση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων, 32% αύξηση της ενέργειας από ΑΠΕ, 32.5% στην ενεργειακή απόδοση και 15% στη ηλεκτρική διασύνδεση. Από την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου έως την εφαρμογή πολιτικής και μέτρων, υπάρχει όμως μεγάλη απόσταση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις αξιολογήσεις του προσχεδίου του ΕΣΕΚ της Κύπρου υπογραμμίζει ότι υπάρχουν πολλά αδιευκρίνιστα μέτρα και πρακτικές τις οποίες η Κύπρος θα ακολουθήσει προς την επίτευξη του ΕΣΕΚ.

Οποιαδήποτε επικοινωνία ή δημοσίευση σε σχέση με την παρούσα δράση, αφορά τους συντάκτες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο για την χρήση της πληροφορίας που περιλαμβάνει.

Any communication or publication that relates to the action, made by the beneficiary in any form and using any means, reflects only the author's view; The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

MAZI.EU Γίνε μέλος της Κοινότητάς μας. Πες τη γνώμη σου για την Ευρώπη. Το mazi.eu είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που ενθαρρύνει τον καθένα να συμμετάσχει στη δημοκρατική διαδικασία. Άνθρωποι όπως εσείς είναι έτοιμοι να αναλάβουν δράση για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

TOGETHER.EU Join the community. Have your say on Europe. together.eu is a pan-European community that encourages everybody to participate in democracy. People like you are standing up to take action towards a brighter future in the European Union.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
Η ΔΡΑΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

CITIZENS' ENGAGEMENT ACTION
THIS ACTION IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
EUROPEAN UNION

Η Κύπρος έμεινε πολύ πίσω. Οι πραγματικότητες που αφορούν τους θερμοκηπιακούς ρύπους, την διαχείριση αποβλήτων και υδάτινων πόρων αλλά και την προστασία της φύσης (Natura 2000) αυτή τη στιγμή είναι πιεστικές.

- > Η Κύπρος από την μέρα της ένταξης της στην ΕΕ έχει δεχθεί πάνω από 130 υποδείξεις που αφορούν την καταστροφή του περιβάλλοντος. Είναι μονίμως στον κατάλογο για παραβίαση του ενωσιακού δικαίου και εναντίον της έχουν κινηθεί οι σχετικές διαδικασίες που προβλέπει το Δικαστήριο ΕΕ.
- > Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία αλλά και την Επισκόπηση της εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής, η Κύπρος έχει τη χειρότερη επίδοση στην Ευρώπη με υπέρβαση σχεδόν 156% από το έτος βάσης 1990 στα θέματα που αφορούν τις εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων. Ο μέσος όρος για την υπέρβαση στην ΕΕ είναι 78% από το έτος βάσης 1990. Για το 2020, ο εθνικός στόχος της Κύπρου βάσει της απόφασης επιμερισμού των προσπαθειών ήταν η μείωση των εκπομπών κατά 5% σε σύγκριση με το 2005. Για το 2030, ο εθνικός στόχος της Κύπρου είναι η μείωση των εκπομπών κατά 24% σε σύγκριση με το 2005, στόχος που όπως φαίνεται μετά δυσκολίας, όπως αναφέρουν οι ειδικοί, να επιτευχθεί το 14% αντί το 24%.

Αυτή η απρονοησία και περιφρόνηση των περιβαλλοντικών πολιτικών έχει πολλαπλές συνέπειες σε πολύτιμους περιβαλλοντικούς πόρους για το σύνολο της Κύπρου και κοστίζει ακριβά με διαδοχικές αυξήσεις στα καύσιμα και στο ηλεκτρικό ρεύμα. Η απώλεια ανταγωνιστικότητας και η πίεση σε βάρος της κοινωνίας, οδηγεί ακόμα περισσότερους πολίτες σε αυτό που ονομάζεται ενεργειακή φτώχεια.

Ο ΟΠΕΚ έχει εντάξει στις δημόσιες συζητήσεις του «Φόρουμ Πολιτών» την κορυφαία επιδίωξη της ΕΕ για αποφασιστική στροφή στην πράσινη ανάπτυξη και φιλοδοξεί να καταστήσει τη συζήτηση αυτή μέρος μιας νέας προσέγγισης που αφορά το σύνολο της επικράτειας της Κύπρου, αναμειγνύοντας ενεργά και την Τ/κ Κοινότητα.

Στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας η Κύπρος είναι στην 24^η θέση στην Ευρώπη με το ποσοστό να βρίσκεται κάτω από το 10% ενώ η ΕΕ έχει μέσο όρο 18%. Η Κύπρος είναι δεύτερη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην κατά κεφαλή «παραγωγή» οικιακών αποβλήτων και πέμπτη χειρότερη στην ανακύκλωση-ανάκτηση και ενεργειακή αξιοποίηση των οικιακών αποβλήτων (2017). Στην ΕΕ ο μέσος όρος ανακύκλωσης είναι 46%. Το μεγαλύτερο μέρος των αστικών αποβλήτων της Κύπρου καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής (το 76% έναντι του 24%

Οποιαδήποτε επικοινωνία ή δημοσίευση σε σχέση με την παρούσα δράση, αφορά τους συντάκτες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο για την χρήση της πληροφορίας που περιλαμβάνει.

Any communication or publication that relates to the action, made by the beneficiary in any form and using any means, reflects only the author's view; The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

MAZI.EU Γίνε μέλος της Κοινότητάς μας. Πες τη γνώμη σου για την Ευρώπη. Το mazi.eu είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που ενθαρρύνει τον καθένα να συμμετάσχει στη δημοκρατική διαδικασία. Άνθρωποι όπως εσείς είναι έτοιμοι να αναλάβουν δράση για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

TOGETHER.EU Join the community. Have your say on Europe. together.eu is a pan-European community that encourages everybody to participate in democracy. People like you are standing up to take action towards a brighter future in the European Union.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
Η ΔΡΑΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

CITIZENS' ENGAGEMENT ACTION
THIS ACTION IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
EUROPEAN UNION

που είναι ο μέσος όρος για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Μόνο το 16% των αποβλήτων ανακυκλώνεται ενώ μόνο το 2% αξιοποιείται στη λιπασματοποίηση.

Όσον αφορά την προστασία της φύσης και ενώ η Κύπρος κατάφερε επιτυχώς να αντλήσει και να χρησιμοποιήσει τα κονδύλια του προγράμματος LIFE για τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000 εντούτοις συνεχίζουν να υπάρχουν πολλές ανεπάρκειες κυρίως στις υπεράκτιες θαλάσσιες περιοχές καθώς και ασυμβίβαστες δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την απουσία των απαραίτητων περιβαλλοντικών εκτιμήσεων πριν από την έγκριση δυνητικά επιβλαβών έργων.

Οι πυλώνες της Πράσινης Συμφωνίας αφορούν την Βιοποικιλότητα, την Καθαρή Ενέργεια, την Βιώσιμη Βιομηχανία και την Εξάλειψη της Ρύπανσης. Η Κύπρος χρειάζεται να κάνει αγώνα δρόμου για να καταφέρει να εφαρμόσει τους πυλώνες που αφορούν την Καθαρή Ενέργεια, την Βιώσιμη Βιομηχανία και την Εξάλειψη της Ρύπανσης κυρίως στην γη και στον αέρα. Η Συμφωνία EuroAsia Interconnector της Κύπρου με το Ισραήλ και την Ελλάδα για ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να βάζει τέρμα στην ενεργειακή απομόνωση αλλά δεν ενισχύει το στόχο που είναι οι ΑΠΕ. Το ίδιο και το γεγονός ότι στο ΕΣΕΚ γίνεται αναφορά στον αγωγό φυσικού αερίου EASTMED μέχρι το 2025, την ίδια ώρα που ΕΕ κάνει στροφή και απομακρύνεται πλήρως από τα ορυκτά καύσιμα μέχρι το 2050 και που η ίδια η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σταματά από το 2022 να χρηματοδοτεί έργα που αφορούν ορυκτά καύσιμα για να συμβάλει και η ίδια στην αποτροπή της κλιματικής αλλαγής.

Στην Κύπρο αναλογούν από το Ταμείο Ανάκαμψης €968 εκατ, από τα οποία περισσότερα από τα μισά €509,5εκατ θα χρησιμοποιηθεί στον άξονα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της οικονομίας. €422,5εκατ θα επενδυθούν στην πράσινη οικονομία, €122,5εκατ στην στήριξη της αγοράς εργασίας, την εκπαίδευση και το ανθρώπινο κεφάλαιο. €95,5 εκατ θα επενδυθεί για μετάβαση στην ψηφιακή οικονομία και €78,5εκατ θα πάνε στο τομέα της δημόσιας υγείας για να καλύψουν τις ανάγκες από την πανδημία.

Η Κύπρος χρειάζεται ένα ξεκάθαρο πλάνο διαμορφωμένο από επιστήμονες και τεχνοκράτες για να καταφέρει να υλοποιήσει τους στόχους 2021-2030.

Συγκεκριμένα:

- > Για το στόχο της καθαρής ενέργειας, χρειάζεται άμεσα να επενδυθούν κονδύλια στην έρευνα και την τεχνολογία κυρίως για την δημιουργία μονάδων αποθήκευσης της

Οποιαδήποτε επικοινωνία ή δημοσίευση σε σχέση με την παρούσα δράση, αφορά τους συντάκτες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο για την χρήση της πληροφορίας που περιλαμβάνει.

Any communication or publication that relates to the action, made by the beneficiary in any form and using any means, reflects only the author's view; The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

MAZI.EU Γίνε μέλος της Κοινότητάς μας. Περί τη γνώμη σου για την Ευρώπη. Το mazi.eu είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που ενθαρρύνει τον καθένα να συμμετάσχει στη δημοκρατική διαδικασία. Άνθρωποι όπως εσείς είναι έτοιμοι να αναλάβουν δράση για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

TOGETHER.EU Join the community. Have your say on Europe. together.eu is a pan-European community that encourages everybody to participate in democracy. People like you are standing up to take action towards a brighter future in the European Union.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
Η ΔΡΑΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

CITIZENS' ENGAGEMENT ACTION
THIS ACTION IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
EUROPEAN UNION

ενέργειας από ΑΠΕ αλλά και δημιουργίας πράσινου υδρογόνου μέσω ηλεκτρόλυσης. Επίσης, η έρευνα και τεχνολογία θα συμβάλουν στον τρόπο διοχέτευσης της καθαρής ενέργειας στα νοικοκυριά, αλλά και στους σταθμούς επαναφόρτισης στο οδικό δίκτυο για όλα τα ηλεκτρικά μέσα μετακίνησης.

- > Η ιδέα των υδρογονανθράκων πρέπει να εγκαταλειφθεί για πολλούς λόγους και κυρίως γιατί η ΕΕ δεν θα βασίζεται στο μέλλον στα ορυκτά καύσιμα. Σε αυτό το πλάνο υπάρχει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΕ μέσα από το Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης για τις χώρες όπως η Κύπρος που είναι αποκομμένες για τη μεταφορά ενέργειας και βασίζεται η ενέργεια της στα ορυκτά καύσιμα όπως το μαζούτ.
- > Η χρηματοδότηση από το Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης εστιάζει σε 3 τομείς στήριξης: Του πολίτες και την μείωση της ενεργειακής φτώχειας, τις επιχειρήσεις/ εταιρίες στις οποίες μπορούν για παράδειγμα να δοθούν χαμηλότοκα δάνεια για να περάσουν σε καθαρή ενέργεια, και τρίτον στις χώρες υψηλής ενεργειακής εξάρτησης για να δημιουργηθούν νέες πράσινες θέσεις εργασίας, να εξευρεθούν άλλοι τρόποι μετακίνησης MMM (η Κύπρος χρειάζεται να μειώσει κατά τις 30% την κίνηση στους δρόμους).
- > Στο τομέα της βιώσιμης βιομηχανίας θα πρέπει να δοθούν κίνητρα (π.χ. χαμηλότοκα δάνεια ή μείωση του ΦΠΑ) και δωρεάν εκπαίδευση ως προς τον τρόπο που διαμορφώνονται οι ενεργειακά αυτόνομες επιχειρήσεις αλλά και τρόπους μείωσης των απορριμμάτων τους (business4climate). Αναβαθμίσεις όλων των κρατικών κτιρίων και δημοτικών κτιρίων. Δημιουργία πράσινων νέων θέσεων εργασίας.
- > Ως προς την Βιοποικιλότητα αλλά και την μείωση της Ρύπανσης, θα πρέπει να διαμορφωθούν πρωτόκολλα ως προς την αξιολόγηση της επικινδυνότητας έργων στις περιοχές που εμπίπτουν στο Natura 2000 αλλά και σοβαρές ποινές για παραβιάσεις αλλά και καταστροφή του περιβάλλοντος.
- > Στα θέματα Γεωργίας, χρειάζονται κίνητρα και κονδύλια αλλά και εκπαίδευση των γεωργών για την μη χρήση φυτοφαρμάκων με στόχο την επίτευξη της Ευρωπαϊκής οδηγίας από το χωράφι στο πιάτο. Οι γεωργοί χρειάζονται σταθερό εισόδημα ανεξαρτήτως των καιρικών συνθηκών και επιπλέον χρηματικές ενισχύσεις που θα συνδέονται με την ποιότητα των προϊόντων τους.
- > Η μείωση της ρύπανσης εξαρτάται από την αύξηση ηλεκτρικών Μέσων Μαζικής Μεταφοράς αλλά και άλλων τρόπων που μπορούν να μειώσουν την κίνηση στους δρόμους (carpooling)
- > Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να διαδραματίσει ισχυρό ρόλο και οι δήμοι να υιοθετήσουν τα 4R (Reduce, Reuse, Recycle, Repurpose) δίνοντας κίνητρα στους δημότες για να μειώσουν τα απορρίματα τους. Χρειάζεται να αυξηθούν τα οργανωμένα πράσινα σημεία και να δημιουργηθούν μονάδες εκμετάλλευσης των απορριμμάτων.

Οποιαδήποτε επικοινωνία ή δημοσίευση σε σχέση με την παρούσα δράση, αφορά τους συντάκτες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο για την χρήση της πληροφορίας που περιλαμβάνει.

Any communication or publication that relates to the action, made by the beneficiary in any form and using any means, reflects only the author's view; The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

MAZI.EU Γίνε μέλος της Κοινότητάς μας. Πες τη γνώμη σου για την Ευρώπη. Το mazi.eu είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που ενθαρρύνει τον καθένα να συμμετάσχει στη δημοκρατική διαδικασία. Άνθρωποι όπως εσείς είναι έτοιμοι να αναλάβουν δράση για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

TOGETHER.EU Join the community. Have your say on Europe. together.eu is a pan-European community that encourages everybody to participate in democracy. People like you are standing up to take action towards a brighter future in the European Union.

- > Στον τομέα της εκπαίδευσης και παιδείας θα πρέπει να ενταχθούν πολλά προγράμματα περιβαλλοντικής συνείδησης αλλά και προγράμματα καλλιέργειας της γης και παραγωγής βιολογικών προϊόντων.

Οποιαδήποτε επικοινωνία ή δημοσίευση σε σχέση με την παρούσα δράση, αφορά τους συντάκτες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο για την χρήση της πληροφορίας που περιλαμβάνει.

Any communication or publication that relates to the action, made by the beneficiary in any form and using any means, reflects only the author's view; The European Parliament is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

ΜΑΖΙ.ΕΥ Γίνε μέλος της Κοινότητάς μας. Περί τη γνώμη σου για την Ευρώπη. Το mazi.eu είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που ενθαρρύνει τον καθένα να συμμετάσχει στη δημοκρατική διαδικασία. Άνθρωποι όπως εσείς είναι έτοιμοι να αναλάβουν δράση για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

TOGETHER.EU Join the community. Have your say on Europe. together.eu is a pan-European community that encourages everybody to participate in democracy. People like you are standing up to take action towards a brighter future in the European Union.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
Η ΔΡΑΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

CITIZENS' ENGAGEMENT ACTION
THIS ACTION IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
EUROPEAN UNION